

น 3 ค ๑

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้า (2544 – 2553)
สำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ภัทราวดี ศรีสะอาด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราชเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2544

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
ISBN 974-316-092-2

Desirable Characteristics of School Administrators in the Next
Decade (2544 - 2553) For Early Childhood Education Level
in Nakhon Si Thammarat

Pattarawadee Srisaard

Presented in Partial Fulfillment For the Requirement of Master
Of Education Degree in Educational Administration
Graduate school, Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat
Academic Year 2001
ISBN 974-316-092-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้าสำหรับโรงเรียน

เอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย

นางภัทราวดี ศรีสะอาด

สาขา

การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิต บุรีโสดม)

.....กรรมการ

(นายประภาส เฮ่าตระกูล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิต บุรีโสดม)

.....กรรมการ

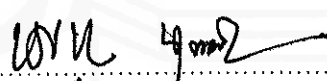
(นายประภาส เฮ่าตระกูล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไมตรี จันทรา)

.....กรรมการ

(อาจารย์นิติยรัตน์ คงนาลีก)

.....กรรมการ

(นายบัญชา พูนพั่ง)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ วิมล คำศรี)

วันที่ 25 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้า (2544-2553) สำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัด นครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นางภัทราวดี ศรีสะอาด
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุรีโสดม
กรรมการที่ปรึกษา	นายประภาส เฮ่าตระกูล

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้าช่วงปี (2544 - 2553) สำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารสถานศึกษาจำนวน 20 คน สุ่มแบบจำเพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 2 รอบ รอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งครอบคลุมความคิดได้จากการศึกษาเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์เนื้อหาแบบสอบถามรอบแรก วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์

ผลการวิจัยเป็นความเห็นสอดคล้องของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทศวรรษหน้าช่วงปี 2544 - 2553 สำหรับโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารมี 5 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถเรียงตามลำดับดังนี้ (1) มีความสามารถในการวางแผน (2) มีความสามารถในการบริหาร เทคโนโลยี สื่อ อุปกรณ์ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในการทำงาน เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ มีความสามารถในการพัฒนางาน มีประสบการณ์และความรู้กว้างขวาง และสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงานได้ดี (3) มีความสามารถในการแก้ปัญหา

2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ เรียงตามลำดับดังนี้ (1) มีกิริยาท่าทางที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ มีความเข้มแข็ง อดทน มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสเป็นนิจ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เป็นแบบอย่างได้ มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีความกระตือรือร้น และมีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน (2) มีความกล้าในการตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสุขุมรอบคอบ และเป็นคนเปิดเผย

3. คุณลักษณะด้านคุณธรรม เรียงตามลำดับดังนี้ (1) มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน มีวินัยในตนเอง เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลง มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีอารมณ์เยือกเย็น รู้จักให้อภัยไม่มีจิตใจอาฆาตพยาบาท เป็นที่พึ่งของผู้ร่วมงานได้ และเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม (2) มีความหนักแน่นและไม่เป็นคนหูเบา

4. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ เรียงตามลำดับดังนี้ (1) เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสให้การช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพบได้ง่าย และรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน (2) มีการวางตัวเสมอต้นเสมอปลาย ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงาน และรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา (3) มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีการทักทายสนทนาปราศรัยกับผู้ร่วมงาน และวางตัวเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน

5. คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ เรียงตามลำดับดังนี้ (1) มีความฉลาด ไหวพริบดี (2) มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงาน เป็นตัวแทนที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการปรับตัว มีความเสียสละ มีความขยันขันแข็งต่อหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นผู้ใฝ่ในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3) มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมดี

ABSTRACT

The Title	Desirable Characteristics of the Administrators in the Next Decade (2001- 2011) for the Private Schools of the Early Childhood Education Level in Nakhon Si Thammarat
The Author	Mrs. Pattrawadee Sreesa-at
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Chit Purisodom
Thesis Advisor	Mr. Prapart Howtrakoon

The objective of this research was to study the trend of the desirable characteristics of administrators during the period of 2001-2011 for the private schools of the early childhood education level in Nakhon Si Thammarat by utilizing the Delphi Technique. The samples used in this study consisted of 20 experts in the field of early childhood education by purposive sampling. The instruments used to collect data were two rounds of delphic probing. The data were analyzed by means of mode, and interquartile range.

The findings were the consensuses of the experts on the trends of the desirable characteristics of the administrators in the next decade for the private schools of the early childhood education in Nakhon Si Thammarat. The experts predicted that the desirable characteristics would have 5 aspects rated according to the possibility as follows.

1. The aspect of knowledge and capability was rated as follows ; (1) ability in planning ; (2) Ability in administration, technology , media and teaching aids, ability in communication, ability to create working atmosphere being up-to-date, ability in work development, with wide experience and being well-informed, and ability to build collaborators confidence ; (3) ability to solve problems.

2. The aspect of personality was rated as follows : (1) having good manner suitable for positions and duties, being vigorous and endurable, always cheerful, well dressed, having good health, being enthusiastic and kind to subordinates; (2) being courageous to make decisions, self-confident, profound, careful and open-minded.

3. The aspect of merit was rated as follows: (1) being honest, fair to subordinates, having self-discipline, respecting rules and agreements and complying with them on. sincere to collaborators, calm, forgiving, not revengeful, dependable, exemplary of merit ; (2) being firm and not gullible.

4. The aspect of human relations was rated as follows: (1) being cheerful, helpful to subordinates, easily seen, and accepting collaborators opinions; (2) being consistent in posture, recognizing and showing honour to collaborators, and considerate; (3) ability to control emotion, talkative and friendly with collaborators.

5. The aspect of leadership was rated as follows: (1) being wise, intelligent; (2) ability to make decisions, ability to motivate collaborators, being a good representative of subordinates, ability to adjust oneself, sacrificial, vigorous in performing duties, seeking to build relations with other units, and having creative thinking; (3) being sound in economic and social status.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความกรุณาแนะนำ ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิต ปุริโสดม ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษา และนายประภาส เฮาตระกูล กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ทั้งยังได้สละเวลาในการช่วยชี้แนะแนวทางและยังให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลเอกสารประกอบการวิจัยตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดจนสำเร็จด้วยความสมบูรณ์เรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราชทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัย และตอบแบบสอบถามทั้งยังอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณ นายพงษ์วิฑู การะนัด ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงจะเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช และบิดา มารดา ครูอาจารย์ เพื่อนนักศึกษาทุกคน และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ภัทราวดี ศรีสะอาด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

ก

กิตติกรรมประกาศ

จ

สารบัญ

ฉ

สารบัญตาราง

ช

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	ข้อตกลงเบื้องต้น	4
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	ประโยชน์ของการวิจัย	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	กระแสการเปลี่ยนแปลงที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา.....	7
	สภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศในทศวรรษหน้า	15
	บทบาทหน้าที่และภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน	19
	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	25
	การศึกษาเอกชนและการบริหารโรงเรียนเอกชน	50
	เทคนิคเดลฟาย.....	62
	ความเป็นมาของเทคนิคเดลฟาย.....	62
	ความหมายของเทคนิคเดลฟาย	63
	คุณลักษณะของเทคนิคเดลฟาย	64
	กระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย.....	64

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
งานวิจัยในประเทศ	66
งานวิจัยในต่างประเทศ	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงอนาคต	69
งานวิจัยที่ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา	71
กรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย	72
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	74
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปผลการวิจัย	102
อภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	110
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	111
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	123
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	125
ประวัติผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในองค์ประกอบด้านความรู้ ความสามารถทางการบริหาร.....	83
2 แนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในองค์ประกอบ ด้านบุคลิกภาพ.....	85
3 แนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในองค์ประกอบ ด้านคุณธรรม.....	87
4 แนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในองค์ประกอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	88
5 แนวโน้มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในองค์ประกอบ ด้านการเป็นผู้นำ.....	90
6 ลำดับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยใน จังหวัดนครศรีธรรมราชในองค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร.....	92
7 ลำดับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยใน จังหวัดนครศรีธรรมราชในองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ.....	94
8 ลำดับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยใน จังหวัดนครศรีธรรมราชในองค์ประกอบด้านคุณธรรม.....	96
9 ลำดับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยใน จังหวัดนครศรีธรรมราชในองค์ประกอบด้านมนุษยสัมพันธ์.....	98
10 ลำดับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาปฐมวัยใน จังหวัดนครศรีธรรมราชในองค์ประกอบด้านการเป็นผู้นำ.....	100